

شناسه	مقررات - رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۲)	تاریخ	۱۴۰۳/۱۰/۱۷
عنوان	اهمیت آزاد سازی بلوکه‌ها، پهنه‌ها و مزایده‌های منجمد معادن با توجه به پیش بینی رشد ۱۳ درصدی بخش معادن در قانون برنامه ۵ ساله هفتم پیشرفت کشور		
مرجع طرح موضوع	شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان‌های خراسان جنوبی، کرمان و اراک		
شرح دستور	در فصل یک برنامه هفتم پیشرفت کشور، برای بخش معدن دستیابی به رشد ۱۳ درصدی پیش بینی شده است (مندرج در جدول شماره یک - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی رشد اقتصادی - ردیف رشد بخش معدن)؛ یعنی این بخش باید حدود ۱۰۰۰ درصد نسبت به وضع موجود توسعه یابد، حال با وجود مشکلات عدیده ای که در این بخش وجود دارد رسیدن به این میزان رشد، دشوار خواهد بود. فعالین اقتصادی این حوزه اعتقاد دارند؛ تحقق این رشد نیازمند الزاماتی است که یا وجود ندارند و یا ایجاد آن‌ها در شرایط فعلی کشور دشوار است. یکی از مشکلات جدی بخش معدن، بلوکه‌شدن پهنه‌های استان‌های کشور است (از جمله استان‌های خراسان جنوبی، کرمان، مرکزی و...). <u>فعالان اقتصادی و همچنین کارشناسان بخش معدن معتقد هستند در ایران محدوده‌های معدنی پتانسیل‌دار فراوانی وجود دارد که متأسفانه سال‌هاست به‌صورت پهنه بلوکه یا منجمد باقی مانده و هیچ تغییری در کاربری آنها صورت نگرفته است.</u> در واقع پهنه‌های بلوکه شده، مورد بی‌توجهی قرار گرفته است و تصمیم موثری هم در این زمینه اتخاذ نمی‌شود، از نظر این فعالان، در اکثر مواقع حتی علت بلوکه‌شدن این پهنه‌ها، مشخص نیست. <u>اولین بستر زیرساخت برای توسعه معادن، اکتشاف است و باید اکتشافی رخ دهد تا ذخیره‌ای شناسائی گردد و به مرحله بهره‌برداری برسد،</u> با توجه به اینکه آزادسازی محدوده‌ها به دلایل مختلف (که این دلایل جای بحث می‌باشد) در سامانه کاداستر قفل و منجمد است، آزادسازی بلوکه‌ها، پهنه‌ها و مزایده‌های منجمد برای فعالان و دینفعان بخش معدن دارای اهمیت بالایی می‌باشد. از این‌رو دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی طی دو جلسه کارگروه تخصصی این موضوع را مورد بررسی قرار داده است.		
چالش‌ها و مشکلات مطروحه	عدم هم‌خوانی آئین‌نامه اجرایی قانون معادن با قانون معادن که منجر به مشکلاتی مانند موارد زیر شده است: ۱. بلوکه‌بودن پهنه‌ها و مزایده‌های منجمد معادن در سامانه کاداستر ۲. عدم تعیین تکلیف پهنه‌ها و زیر پهنه‌های واگذار شده ۳. بلوکه‌شدن برخی مناطق توسط ارگان‌های ذی‌ربط و محدود بودن و عدم کفایت ظرفیت و پتانسیل مناطقی که امکان ثبت معدن وجود دارد ۴. مخالفت ارگان‌های مورد استعلام با آزادسازی محدوده‌های بلوکه شده ۵. بلوکه‌شدن محدوده‌های ثبت شده‌ای که پیگیری نشده است و واگذاری آن‌ها از طریق مزایده		

۶. عدم واگذاری محدوده‌هایی که در مزایده متقاضی نداشته‌اند.

در نتیجه تشکیل کارگروه اول و دوم تخصصی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با موضوع بررسی اهمیت آزادسازی بلوک‌ها، پهنه‌ها و مزایده‌های منجمد معادن و همین‌طور مشکلات مربوط به مالکیت معادن، به ترتیب در آبان ۱۴۰۲ و آبان ۱۴۰۳، اهم نظرات اعضای حاضر در جلسه کارگروه به شرح ذیل است:

نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

آقای کشاورزپور (مدیر کل دفتر امور اکتشاف): دغدغه بخش اکتشاف که همگی به آن آگاه هستید این است که؛ در بحث دسترسی به زمین و امکان انجام عملیات اکتشافی در گستره کشور محدودیت ایجاد شده است، حساسیت این موضوع به حدی بود که در برنامه راهبردی وزارت صمت این مشکل مورد نظر قرار گرفت و یکی از راهبردهای اصلی حوزه دبیرخانه رفع مشکل عدم دسترسی به زمین می‌باشد. همان‌طور که مستحضرید بخش عمده‌ای از عرصه‌ای که در اختیار داریم به دلیل مخالفت مراجع حوزه ماده ۲۴ قانون معادن متوقف شده‌اند و امکان فعالیت در آن‌ها برای ما امکان‌پذیر نیست، این امر تعدادی از محدوده‌های آزاد را نیز از حیث اقتصادی بودن در می‌آورد و موجب کاهش رغبت سرمایه‌گذاران به انجام فعالیت می‌گردد. با توجه به تکلیف ما، چون بخشی از محدوده بلامعارض اعلام شده (مخالفت مراجع ماده ۲۴ را دارد) در لایه مزایده قرار می‌گیرد. به کرات از ادارات استانی خواسته شده است مزایده‌های سیستماتیک و زمان‌بندی شده حداکثر در دوره‌های ۶ ماهه برگزار شود و این مهم دارد اتفاق می‌افتد، تقریباً هر ۶ ماه مزایده سراسری را داریم، اگر متقاضی وجود نداشته باشد طبق ماده ۸۳ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن^۱ لایه مورد نظر (در سامانه کاداستر هم پیش‌بینی شده و محدوده) به لایه مرتبط با ماده ۸۳ منتقل می‌گردد. در صورتی که افراد حائز شرایط، صلاحیت فنی - مالی مجاز و در واقع تمایل داشته باشند می‌توانند مراجعه و محدوده را ثبت کنند. دغدغه بخش خصوصی درست می‌باشد، بخش عمده - ای از این عرصه‌ها از لحاظ اقتصادی یا پتانسیل معدنی ضعیف هستند، از طرفی یک بخشی مخالفت دستگاهی مانند منابع طبیعی را داشته و مجبور شدیم آن بخش را جدا کنیم و مابقی محدوده واگذار شود. در اصلاحیه قانونی که در حال حاضر طرح آن در مجلس پیگیری شده است، همفکری بخش خصوصی مانند اتاق بازرگانی و خانه معدن را داریم. پیشنهادات مراجع خصوصی را با کمال میل می‌پذیریم و از دوستان در جلسات تدوین قانون معادن دعوت شده و از جامعه اکتشافی کشور درخواست شده اگر پیشنهاد و نظری روی طرح اصلاحیه قانون معادن دارند، ارائه نمایند. شاید بتوانیم این دغدغه ماده ۲۶ آیین‌نامه را از طریق دیگری در قانون معادن اصلاح کنیم. در واقع درخواست‌های اکتشافی که مشمول مزایده هستند عمدتاً بلامعارض هستند، در صورتی که قرار باشد محدوده‌های بلامعارض که با رایزنی و صرف وقت بلامعارض شدند و در اختیار بخش معدن قرار گرفته‌اند را آزاد کرد، همان انرژی مضاعف را مجدد باید جهت آزادسازی صرف کرد.

جمع بندی جلسات
کارگروه تخصصی

^۱ ماده ۸۳ - در صورت عدم وجود مزایده‌گر در دو نوبت برگزاری متوالی مزایده در طول شش ماه، وزارت می تواند موضوع مزایده را به اولین متقاضی دارای توان فنی و مالی لازم مشروط بر آن که مدت زمان شش ماه از برگزاری دومین مزایده نگذشته باشد، واگذار کند.

کماکان طرح اصلاح قانون معادن در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی است و تلاش می‌کنیم به خواسته‌های وزارتخانه و بخش معدن نزدیکش کنیم، همت کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی هم کمک به این بخش است. باز هم از نظرات دوستان در اتاق استقبال می‌کنیم. ما سالهای ۹۴، ۹۵ و ۹۶ آزادسازی سراسری در کشور انجام دادیم کمتر از ۲ روز، دوباره عین قبل، نقشه موزاییک شد و حتی محدوده‌های بلامعارض هم مجدد رفتند در لایه بلوکه و تجربه موافقی نبود.

آقای قانع (معاون دفتر اکتشاف): ماده ۲۶ آئین‌نامه اجرایی قانون معادن، ناظر بر دو سری محدوده است؛ یکی پروانه‌های اکتشافی یا درخواست‌های اکتشافی که بلامعارض شدند و دیگری محدوده‌های اکتشافی که بر اساس ماده ۲۵ واجد حقوق‌اند و آزادسازی آن‌ها مستلزم از بین رفتن حقوق مکتسبه کسی است که آن‌جا هزینه کرده است یعنی پروانه اکتشاف شده را، نمی‌توانیم باطل کنیم. برای درخواست‌های اکتشافی که به مزایده می‌رسند، حتما موافقت دستگاه‌ها را گرفتیم. همین الان محدوده‌ها را استعلام می‌کنیم با کلی دردسر و طرح در کارگروه ۲۴ مکرر و کارگروه تعامل استانی و ستادی می‌توانیم ۴-۵ هکتار را موافقت بگیریم، آزادسازی این محدوده منجر به از دست رفتن محدوده بلامعارض می‌شود، در نوبت بعدی مابقی محدوده که مخالفت شده با آزادسازی آن باقی مانده و ما عملاً هنگام استعلام، همین ۴-۵ هکتار را هم از دست می‌دهیم. بخش عمده محدوده‌هایی که محبوس شده‌اند، مربوط به درخواست‌ها و پروانه‌های مزایده‌ای ما نیست، بلکه بخش زیادی از محدوده‌ها در اجرای ماده ۲۴ قانون معادن بلوک شده و روال واگذاری خود را دارند. ماده ۲۶ آئین‌نامه محدوده ای است که می‌خواهیم مزایده بگذاریم و مزایده هم دستورالعمل دارد و سالانه و فصلی انجام می‌شود، پس آزادسازی این‌ها محتمل از دست رفتن همان محدوده می‌شود که آزاد کرده بودیم، یعنی مثلاً یک تجدید نظری منابع طبیعی یا محیط زیست در دستورالعمل‌های خود انجام می‌دهند و همان ۴-۵ هکتاری را هم که موافقت گرفتیم از دست می‌دهیم.

آقای حمیدی (مدیر کل دفتر بهره‌برداری معادن): از عدم حضور نمایندگان سازمان محیط زیست و سازمان منابع طبیعی گلایه دارم چون تمام بازیگرهای بخش معدن باید در این جلسات حضور داشته باشند. ۶۸۲ مورد پاسخ منفی از سازمان انرژی اتمی داشتیم تقریباً ۲۳۲۹۱ کیلومتر مربع در حوزه معدن قفل شده است، سازمان منابع طبیعی ۱۴۹۸۷ مورد مخالفت کامل داشته که تقریباً ۲۴۹۲۳۵ کیلومتر مربع محیط زیست هم به همین صورت علاوه بر مناطق ۴ گانه^۲ چیزی حدود ۸۰۰۰۰ کیلومتر مربع، عدد نهایی ۲۱،۵ درصد مساحت کشور بلوکه شده است، ۱۶ درصد هم که مناطق ۴ گانه محیط زیست است که کسی حق ثبت محدوده ندارد. یک سری‌ها هم مناطق ریلی و شهری هستند و مناطقی هم که پتانسیل معدنی ندارد، با این حساب چگونه به رشد ۱۳ درصدی برسیم؟ جاهایی که پتانسیل کانه‌زایی دارد در مناطق ۴ گانه محیط زیست یا کوهستانی هست یا جاهایی که ظرفیت و پتانسیل منابع طبیعی و محیط زیستی دارد یعنی همه این‌ها با هم ارتباط دارند. ما الان نزدیک ۴٪ مساحت کشور را پروانه بهره‌برداری معدن داریم که عرصه عملیاتی آن زیر ۱

^۲ مناطق چهارگانه (پارک‌های ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه‌های حیات وحش، مناطق حفاظت‌شده)

درصد است، چون اگر بخواهد روی پروانه بهره‌برداری خود کار کند باید برود مجوز سینه‌کار و جبهه کار را از سازمان منابع طبیعی بگیرد. ما داریم در مورد این مساحت صحبت می‌کنیم لذا باید زیرساخت‌ها آماده شود، چه برای بخش دولتی و چه خصوصی. اکتشاف جز دستور اول کار و سیاست برنامه هفتم توسعه است.

آقای فتاحی (مدیر اکتشاف ایمیدرو): ما در ایمیدرو هم بازوی اجرایی وزارت صمت هستیم و هم زمانی که مراجعه می‌کنیم به دستگاه اجرایی، در خصوص بلوکه‌شدنی که اتفاق می‌افتد، عین متقاضی با ما برخورد می‌شود. بعضاً از ۱۱ دستگاه اجرایی مستلزم هستیم استعلام دریافت کنیم، پس از اظهار نظر بخش‌هایی که موافقت شده محدوده‌ها به چند قسمت تقسیم می‌شود که عملاً آن پتانسیلی که پیشنهاد شده بود در آن محدوده باشد از دست می‌رود. وزارت‌خانه موظف است آزادسازی محدوده‌های بلامعارض بدون مخالفت دستگاه اجرایی را انجام دهد. لازم به ذکر است هیچ پهنه‌ای الان به نام ایمیدرو در کاداستر ثبت نیست، اگر آزادسازی هم توسط وزارت اتفاق نیافتاده، از طرف ایمیدرو اعلام شده که آزادسازی صورت گرفته است.

نماینده سازمان انرژی اتمی ایران

آقای کمالی: در مورد دغدغه‌هایی که امروز در جلسه می‌شنویم کمترین مورد به سازمان انرژی اتمی بر می‌گردد. براساس ماده ۲۴ قانون معادن سازمان انرژی اتمی یکی از ارگان‌های استعلام شونده است، کمترین مخالفت و ممانعت از سمت سازمان ما وجود دارد. از حدود ۳۰ هزار مخالفت با صدور پروانه‌های معدنی را زیر نظر ماده ۲۴ قانون معادن از سال ۹۰ که سازمان انرژی اتمی بعنوان یکی از ارگان‌های استعلام شونده وارد قانون شده است تا به امروز ۶۳۰ مورد مخالفت این سازمان بوده است. در این جلسه جای منابع طبیعی و محیط زیست خالی می‌باشد. در نظر بگیرید سازمان انرژی اتمی ۱۶ درصد مساحت کشور را به‌عنوان محدوده مطالعاتی و پتانسیل پرتو زا ذیل تبصره ماده ۲۴ قانون معادن به وزارت صمت اعلام کرده و در سامانه کاداستر بارگذاری شده است، نه به این معنی که ۱۶ درصد مساحت کشور بلوکه سازمان انرژی اتمی می‌باشد، بلکه به این معنی که در مورد ۸۴ درصد مساحت کشور اصلاً استعلامی از سازمان نمی‌شود، صرفاً در آن ۱۶ درصد استعلام انجام می‌شود. از این ۱۶ درصد تا به امروز، چیزی حدود ۷ درصد مساحت کشور استعلام از سازمان صورت گرفته است. ۹ درصد اصلاً متقاضی نداشته است. از ۷ درصد پهنه کشور، ۶ درصد با موافقت سازمان منجر به صدور پروانه شده است یا به هر طریق سازمان مخالفتی نداشته است.

نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

آقای ماهیدشتی: وزیر امور اقتصاد و دارایی به عنوان دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به شدت بر بحث اصلاحات اقتصادی و رونق اقتصاد از محل اصلاحات ساختاری تاکید دارند و معاون سیاست‌گذاری ایشان هم، این دستور کار را در وزارتخانه دنبال می‌کنند. قطعاً بحث مقررات‌زدایی یکی از مسائل اساسی در اصلاحات ساختاری است. به نظر من باید مباحث مکتوب شده تا بتوان به هیأت دولت نشان داد. البته در این جلسه نظرات وزارت صمت درست می‌باشد. به‌خصوص

اشاره به دوره‌هایی که آزادسازی‌ها انجام شده، اما بلافاصله بعد از آن، نقشه موزاییکی شده یا بحث استعلامات مجدد. باید بابت حل اختلاف سلیقه بین دستگاه‌ها به سوی ابتکارات دیگری رفت.

***ملاحظه: در کارگروه تخصصی دوم مورخ ۲۱ آبان ۱۴۰۳ از سازمان منابع طبیعی و سازمان محیط زیست، علیرغم دعوت، نماینده‌ای حضور نداشت.**

نماینده سازمان منابع طبیعی در کارگروه تخصصی اول:

آقای سنگدوینی (رئیس گروه ارزیابی پایش معادن سازمان منابع طبیعی و مسئول دبیرخانه کارگروه تعامل کشور): در خصوص بحث استفاده از ظرفیت کارگروه تعاملی که این چند سال اخیر براساس توافق‌نامه بین وزارت صمت و رئیس سازمان منابع طبیعی اتفاق افتاد، کار بسیار خوب و پرباری در بحث تعامل بین دوستداران منابع طبیعی و معدنی در سطح کشور اتفاق افتاده و حاصل این موضوع ۷۷ جلسه‌ای هست که ما در تعامل کشوری داشتیم. بنده مسئول دبیرخانه کارگروه تعامل در سطح کشور هستم، جهت استحضار دوستان در استان کرمان و خراسان جنوبی عرض کنم که با توجه به ظرفیت تعاملی که بین کارگروه تعامل کشور و استانی وجود دارد، متأسفانه در بعضی از استان‌ها با توجه به چالش‌هایی که داشتند به دلیل عدم شناختی که نسبت به کارگروه تعامل استانی و کشوری دارند دچار چالش‌هایی می‌شوند. دوستان ما در سازمان صنعت و معدن استان‌ها، به عنوان رئیس کارگروه تعامل استانی توجه بفرمایند، استانداران را بابت ظرفیت خیلی خوب جهت حل مشکلات در بحث معادن و منابع طبیعی، توجیه کنند.

۱. مکاتبات شماره ۱۰/۱/۱۱۲۸۵/ص مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ و ۱۰/۱/۱۱۳۰۹/ص مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۸ به رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت در جهت پیگیری مصوبات کارگروه تخصصی اول در آبان ۱۴۰۲.
۲. مکاتباتی با شماره ۲۴/۱۴۳۵/د مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۷، شماره ۲۷/۸۴۵۰/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۸ و شماره ۲۷/۸۴۷۶/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ به ترتیب با رئیس محترم کمیسیون معادن اتاق ایران، رئیس محترم مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و معاون محترم معادن و فرآوری مواد وزارت صمت جهت پیگیری مجدد مصوبات کارگروه اول و ارائه راهکار.
۳. مکاتبه ۲۷/۱۰۶۳۲/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۱ با معاون محترم معادن و فرآوری وزارت صمت جهت پیگیری مصوبات نشست کارگروه تخصصی دوم در تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۱.
۴. مکاتبه شماره ۱۰/۱/۹۸۲۸/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۸ به روسای محترم سازمان حفظ محیط زیست و منابع طبیعی و آبخیزداری کشور جهت پیگیری عدم حضور نمایندگان ایشان در جلسه کارگروه تخصصی و عدم رعایت تبصره ۱ ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار.
۵. مکاتبه شماره ۲۷/۱۰۹۲۵/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۷ با شوراهای گفت‌وگوی استان‌های خراسان جنوبی، کرمان و مرکزی جهت اعلام نظرات نهایی خود پیرامون مصوبات جلسه کارگروه تخصصی.

مستندات

پیشنهادهای دبیرخانه طبق مباحث مطروحه در جلسات کارگروه تخصصی، در دو اظهار نظر به شرح زیر می‌باشد:

پیشنهاد دبیرخانه

- ۱- اصلاح رویه واگذاری‌های معادن بر اساس آسیب‌شناسی رویه‌های قبلی و فعلی
- ۲- حذف ماده ۲۶ آئین‌نامه اجرایی قانون معادن (که مطابق نظر وزارت صمت، این پیشنهاد بدلیل خروج محدوده از دسترس، منجر به بهبود وضعیت نمی‌گردد).
- ۳- اصلاح مواد ۲۵ و ۲۶ آئین‌نامه اجرایی قانون معادن به شرح جدول زیر:

❖ جدول پیشنهادی اصلاح مواد ۲۴، ۲۵ و ۲۶ آئین‌نامه اجرایی قانون معادن:

ماده	متن آیین‌نامه اجرایی قانون معادن	متن پیشنهادی
۲۴	دارنده پروانه اکتشاف موظف است در گزارش جامع پایان عملیات اکتشاف، نوع، کمیت، کیفیت و عیار انواع مواد معدنی از جمله اصلی و همراه را با توجه به گروه‌بندی مواد معدنی این آیین‌نامه و رعایت ضوابط و معیارها و دستورالعمل‌های مربوط به منظور درج در گواهی کشف ارائه کند. تبصره: ارائه گزارش مرحله‌ای متناسب با گروه‌بندی مواد معدنی موضوع این آیین‌نامه شامل شرح عملیات انجام شده و مشخصات انواع مواد معدنی شناسایی شده از جمله مواد معدنی اصلی و همراه توسط دارنده پروانه اکتشاف الزامی است.	---
۲۵	در مواردی که به علت نقص عملیات و عدم توانایی دارنده پروانه اکتشاف و یا به هر دلیلی پروانه اکتشاف لغو شود و از نظر کارشناسی ادامه عملیات اکتشاف ضرورت داشته باشد، وزارت موظف است بلافاصله نسبت به تنظیم صورتجلسه برآورد میزان عملیات اکتشافی انجام شده مورد تایید براساس طرح اکتشاف مصوب و مستندات مربوط اقدام کند. تعیین میزان هزینه‌های انجام شده به تشخیص کارشناس نظام مهندسی معدن براساس مندرجات صورتجلسه و مستندات مربوط خواهد بود. تبصره ۱- عامل منتخب با رعایت این آیین‌نامه، موظف به پرداخت هزینه‌های اکتشافی به عمل آمده توسط دارنده پروانه اکتشاف قبلی در زمان صدور گواهی کشف یا مجوز برداشت است. صدور گواهی کشف یا مجوز برداشت، مستلزم پرداخت هزینه‌های موضوع این ماده به قیمت روز است. تبصره ۲- در صورت عدم انجام تعهدات دارنده پروانه اکتشاف، وی مشمول ماده (۲۰) قانون خواهد شد.	در مواردی که به علت نقص عملیات و عدم توانایی دارنده پروانه اکتشاف و یا به هر دلیلی پروانه اکتشاف لغو شود و از نظر کارشناسی ادامه عملیات اکتشاف ضرورت داشته باشد، وزارت موظف است بلافاصله نسبت به تنظیم صورتجلسه برآورد میزان عملیات اکتشافی انجام شده مورد تایید براساس طرح اکتشاف مصوب و مستندات مربوط اقدام کند. تعیین میزان هزینه‌های انجام شده به تشخیص کارشناس نظام مهندسی معدن براساس مندرجات صورتجلسه و مستندات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱- عامل منتخب با رعایت این آیین‌نامه، موظف به پرداخت هزینه‌های اکتشافی به عمل آمده توسط دارنده پروانه اکتشاف قبلی در زمان صدور گواهی کشف یا مجوز برداشت است. صدور گواهی کشف یا مجوز برداشت، مستلزم پرداخت هزینه‌های موضوع این ماده به قیمت روز است. تبصره ۲- در صورت عدم انجام تعهدات دارنده پروانه اکتشاف، وی مشمول ماده (۲۰) قانون خواهد شد.	
- با عنایت به تضاد ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن با قوانین بالادستی (ماده ۱۰ قانون معادن و اصل ۴۵ قانون اساسی)، ماده مذکور به صورت ذیل اصلاح گردد: محدوده‌هایی که در لایه مزایده سامانه کاداستر معادن قرار گرفته‌اند در صورتی که کار اکتشافی در آنها توسط مکتشف قبلی انجام شده است از طریق فرآیند مزایده واگذار گردد، در غیر اینصورت محدوده‌های مزایده‌ای که قبل از صدور پروانه اکتشاف مزایده‌ای شده‌اند و به صورت درخواست اکتشاف مزایده‌ای هستند آزادسازی شوند و بخشنامه وزارت صمت در این خصوص اصلاح گردد (بخشنامه‌های شماره ۶۰/۱۴۲۶۱۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۶ و شماره ۶۰/۳۴۷۳۵۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۹) و محدوده‌های درخواست اکتشاف وارد لایه مزایده نگردند. - محدوده‌های مزایده‌ای که در محدوده‌های فاقد فعالیت قبلی و درخواست‌های اکتشافی مطرح شده‌اند از لایه مزایده خارج شده و مشمول آزادسازی شوند.	۲۶ وزارت برای محدوده‌های اکتشافی بلامعارض و یا محدوده‌هایی که برای تکمیل عملیات اکتشاف در اختیار دارد، از طریق صدور پروانه اکتشاف و با رعایت مفاد این آیین‌نامه نسبت به تعیین عامل منتخب اقدام می‌کند. تبصره ۱- تعیین عامل مذکور با توجه به توان فنی و مالی و قیمت پیشنهادی موضوع تبصره (۳) ماده (۶) قانون از طریق مزایده انجام می‌شود. تبصره ۲- وزارت موظف است دستورالعمل فراخوان مزایده را با توجه به گروه‌بندی مواد معدنی موضوع ماده (۳) تهیه و ابلاغ کند. تبصره ۳- مبلغ موضوع تبصره (۳) ماده (۶) قانون، طبق دستورالعمل وزارت اخذ خواهد شد و مابه‌التفاوت قیمت پیشنهادی برنده مزایده با مبلغ یاد شده در زمان صدور گواهی کشف دریافت می‌شود. تبصره ۴- در صورت تکمیل عملیات و کشف ذخیره معدنی، پس از دریافت مبلغ پیشنهادی برنده مزایده، گواهی کشف توسط وزارت به نام وی صادر خواهد شد. تبصره ۵ (اصلاحی ۳۱/۶/۱۳۹۲) - مالک یا مالکان شخصی در ملک خود و یا موقوفات، در صورت برنده شدن در مزایده باید صرفاً قیمت پیشنهادی را قبل از صدور گواهی کشف پرداخت کنند. تبصره ۶ - پروانه‌های اکتشاف واگذار شده از طریق مزایده، مشمول موارد مترتب بر پروانه‌های اکتشاف از جمله انتقال، تمدید مدت اعتبار، تغییر کیفیت ماده معدنی، تغییر نوع ماده معدنی و سایر موارد مرتبط طبق قانون و این آیین‌نامه هستند.